

Vierhtiedimmien-bihkedimmie

2011

Saemien voestesgieline, saemiengiele 1, Jå3 eksamenasse
SFS1007, SFS1015, SFS1023

Vierhtiedimmien-bihkedimmie tjaaleldh eksamenasse jargesne dorje 2011

Daan bihkedimmien akte ektie boelhke (Boelhke 1) biëvnesinie eksamenen bijre, jih akte faagespesifijhken boelhke (Boelhke 2) biëvnesinie guktie faagem vierhtiedidh jih faagen damtesvæhtah maahtaldahkeulmide jakseme tjaaleldh eksamenasse jargesne dorje.

Bihkedimmien ulmiejerte Leah lohkehtæjjah, learohkh, privatisth jaarhkeskuvlen ööhpehtimmesne, lihtsegh jih privatisth maadthskuvlen ööhpehtimmesne geervide, sensovrh jih eejtegh/ælieh. Bihkedimmie baakoem learohke nuhtjie.

Lohkehtæjja byöroe bihkedimmiem learohkigujmie ektesne vuartasjidh.

Boelhke 1 Ektiebiëvnesh eksamenen bijre

Vierhtiedimmien-bihkedimmien ulmieh

Daate vierhtiedimmie-bihkedimme biëvnesh vadta guktie eksamene jargesne dorje lea öörneme, jih maam vierhtiedæjjah gelkieh vuartasjidh gosse dah vaestiedasside vierhtiedidh. Dovne learohkh, lohkehtæjjah jih eejtegh gelkieh daejredh maam lea vihkeles eksamene jargesne dorje jih mij maahtaldahke lea ovmesse daltesinie. Vierhtiedæjjah gelkieh vierhtiedimmien-bihkedimmiem utnedh goh ektie referansemieriem barkosne.

Gaajhkh edtjeh vierhtiedimmien-bihkedimmien sisvegem mieledh guhkiem eksamenen åvteli.

Maahtaldahke

Learoesoejkesh jih ööhpehtimmielaaken njoelkedassh Leah vierhtiedimmien vaarometjaatsegh. Ööhpehtimmielaaken njoelkedassh, mejtie Maahtoedepartemente nænnosti 01.08.2009, bæjhkohte eksamenen jargesne dorje bijre (§ 3-25, gaaalmede lihtsesne jih § 4-18, vijhteden lihtsesne):

Eksamene galka öörnedh nemhtie goh learohke jallh privatiste maahta dan maahtaldahkem faagesne vuesiehtidh. Eksamenekarakterem galka individuellen vaaromisnie meehtedh jih dihte galka learohken jallh privatisten maahtaldahkem vuesiehtidh guktie eksamenisnie dååjroe.

Maahtaldahke daan miëren mietie lea guktie komplekse haestemem dåastohte jallh komplekse darjomem jallh laavenjasse darjodh. Stoerredigkiebiëvnesisnie nr. 30 (2003-2004) *Kultur for læring* maahtaldahke lea maam almetje dorje jih maahta darjodh gosse haestemigujmie gïetedidh. Faagi learoesejkesjinie lea maahtaldahkem buerkeste goh ööhpehtimmien ulmide. Eksamenlaavenjassh sjiehteladta guktie dam maahtaldahkem pryövoe.

Maadth maahtoe leah maahtaldahkeulmine tjaalasovveme gaajhkine faagi learoesejkesjinie. Destie b ata maahtaldahkeulmieh vuesiehtimmie gaavhtan krieveh dihte galka maehtedh digitale viehkierhtie faagesne utnedh j h maahta vuekine tjaeledh mij lea relevante vuekie faagesne. Dannasinie maahta faagen maadth maahtojde pry vedh eksamenisnie jargesne dorje, goh integrereme boelhkine faagemaahaldahkeste maam learahke galki  vtanidh.

Karakterh

Njoelkedassen abpegiehtjemen v hnesjimmij-buerkiestimmie maadth ohpehtimmien  vteste (§3-4) j h maadth ohpehtimmien geervide (§4-4):

Faagi karakterh

Galka taallekarakterh  ornegisnie 1 – 6 utnedh. Ajve ellies taallekarakteride galka utnedh. Taallekarakterie sisvege lea:

- a) Karaktere 6 tjerteste learahken lea joekoen buerie maahtaldahke faagesne.*
- b) Karaktere 5 tjerteste learahken lea dan buerie maahtaldahke faagesne.*
- c) Karaktere 4 tjerteste learahken lea buerie maahtaldahke faagesne.*
- d) Karaktere 3 tjerteste learahken lea naa buerie maahtaldahke faagesne.*
- e) Karaktere 2 tjerteste learahken lea onne maahtaldahke faagesne.*
- f) Karaktere 1 tjerteste learahken lea joekoen onne maahtaldahke faagesne.*

Vierhtiedimmien-b hkedimmien faagespesifijhken boelhesne jakseme damtesv ehtah li kebe buerkestie mij vuesiehtimmien gaavhtan “buerie maahtaldahke faagesne” lea joekoen faagesne tjaaledh eksamenasse.

Tjaaledh eksamenem jargesne dorje  orneme

Tjaaledh eksamenem jargesne dorje vijhte t jmoeh ry hkoeh. Jis g arede, eksamenem jargesne dorje galka [IKT-v aromisnie](#)  rrodh.

Aalkoetsiehk ie ovmesse faagi maahtaldahkeulmijstie lea  ohpehtimmiedirektoaraate eksamenehaemien ry jredimmieboelhkine naan faagine, mearan jeatjah faagi eah leah. Ry jredimmieboelhken mierie lea biejjiem skuvlesne. Ry jredimmiebiejjiem learahkh gaajhkh viehkierhtie  adtjoeh utnedh, aaj gaskeviermie.

Faagine matematihke (maadtskuvle j h j arhke  ohpehtimmie), fysihke, kjemije j h biologije (j arhke  ohpehtimmie) eksamenen leah g okte boelhkh, akte viehkierhtie j h akte viehkierhtiejujmie. Voestes boelhke viehkierhtie (tjaalemeaath, passere, sievege centimeteremalline j h skaavhtemalline lea luhpie), j h eah learahkh  adtjoeh

daatovrem utnedh. Mubpie boelhkesne åadtjoeh gaajhkh viehkievierhtieh utnedh, mohte eah gaskeviermiem jallh jeatjah dírregh utnieh mejnie maehtieh gaskesadtedh. Gåabpatjahkh boelhkh leah haemiedamme guktie maehtieh dejtie vaestiedidh ovmesseie daltesinie. Destie båata gaajhkh learohkh åadtjoeh dej maahtoem vuesiehtieh.

Jeatjah faagi eksamene learohkh gaajhkh viehkievierhtieh åadtjoeh utnedh, mohte eah åadtjoeh gaskeviermiem jallh jeatjah dírregh utnedh mejnie maehtieh gaskesadtedh. Daaroengíele, saemiengíele, latijne 2, grekijengíele 2, såevmiengíele mubpien gíeline jìh ammesgíelh eah åadtjoeh jarkoestimmieprogramm utnedh.

Viehkievierhtieh

Learohkh maehtieh veeljedh ovmesseie viehkievierhtieh jìh meatan vaeltedh, mejtie sijhtieh utnedh.

§ 3-31 jìh § 4-24 Viehkievierhtieh eksamenisnie

Eksamene maahta öörnedh viehkievierhtigujmie jallh viehkievierhtehts. Ööhpehtimmiedirekorate nænnoste mah viehkievierhtieh dah learohkh åadtjoeh utnedh fiertene faagine eksamenem jarngesne dorje.

Eksamenem byjrekisnie dorje dellie skuvleajhtere nænnoste mah viehkievierhtieh learohkh åadtjoeh utnedh. Viehkievierhtieh mah luhpie utnieh, eah vierhtiedimmievåaromem heajjodh mestie learohken jallh privatisten mahtaldahkem vierhtede.

Gosse learohke gaajhkh viehkievierhtieh åådtje eksamenisnie utnedh, destie båata learohkh ööhpehtimmesne lierin mah viehkievierhtieh aevhkies gosse ovmesseie laavenjassigujmie berkin.

Gaaltijh

Gaaltijh leah teeksth, mah gaajhkesh maehtieh gaavnedh, teeksth mah leah åålmehtehtieh. Jis learohkhe sov vaestiedassese gaaltijh nuhtjie, dennie laavenjasse dam krieve jallh jis learohke veeljie gaaltijh nuhtjie, dellie tjuara dejtie mearhkodh guktie giem akt maahta dam gaavnedh. Lea jìjnìh vuekieh gaaltijh åålmehtehtidh. Vihkelommes lea gaajhkh gaaltijh mah learohke eksamenasse åtna, galka dagkere vuekesne åålmehtehtidh ahte lohkiye maahta dejtie gaavnedh.

Learohke edtja tjaelijen nommem jìh ellies tidtelem dovne ööhpehtimmiegærjan jallh jeatja lidteratuvren nomme. Jis learohke åtna viermiesæjroem jallh sitath viermiesæjroste, galka viermiesijjiem jìh veedtjemedaatoem tjaeledh.

Boelhke 2 Faagespesifijhken boelhke

Åarjelsaemien Jå3 studijeryöjredimmien ööhpehtimmieprogramme jih lissiehtahke daamhts studijemaahaldahke

Jå 3 studijeryöjredimmien ööhpehtimmieprogrammen jih lissiehtahke daamhts studijemaahaldahken mænngan gaajhkh learohkh gelkieh giej leah saemiengïele voestes gieline, saemiengïele 1 tjaaleldh saemiengïele voestesgieline eksamenem tjaeledh.

Eksamene teekstemaahaldahkem pryövoe. Learohkh edtjeh ovmesse teeksth lohkedh jih jïjtjh akte jallh göökte teekstide dan vâaroemisnie tjaeledh.

Viehkievierhtieh eksamenasse, gosse ij leah ryöjredimmiebiejjie

Saemiengïele voestesgieline eksamenasse ij leah ryöjredimmiebiejjie. Laavenjasse-tjaalegi lissine teekstematerialh mejtie learohke åådtje gosse eksamene aalka. Jeenjemes eksamenelaavenjassh leah teekstematerialese tjetnieh. Ektiebiejeme teeksth maehtieh bieliem teekstijste årrodh.

Learohke maahata gaajhkh viehkievierhtieh eksamenebiejjiem utnedh, mohte eah gaskeviermie jallh jeatjah dirregh mejnie maahata gaskesadtedh. Saemiengïelesne, daaroengïelesne jih ammesgiellesne ij leah gan' luhpie jarkoestimmieprogrammh utnedh. Giehtjh aaj 1. Boelhke.

Göökte joekehts: guhkies teekste, jallh dovne åenehksvaestiedimmie jih guhkies teekste

Eksamenetjaalege maahata naemhtie årrodh:

- a) Eksamenetjaalegen jienebh laavenjassh, mah gaajhkh faagen sisvegem krieveh. Learohke galka aktem dejstie veeljedh.
- b) Eksamenetjaalegen göökte boelkhk: obligatorijen åenehksvaestiedimmie man lea faagen sisvege jih guhkiesvaestiedimmieboelhke man leah jienebh laavenjassh. Learohke aktem dejstie veeljie. Dejstie maehtieh naan kreatijveles årrodh goh novelle jallh kåserije.

Krievemh åenehksvaestiedæmman

Åenehksvaestiedimmie-laavenjassesne learohke galka muvhtene faagen aamhtesem tjaeledh, tjatna teekstese mij lea dan lissine. Ulmie lea faagen maahatoem jih daajroem vuesiehtidh.

Ij vaestidimmien leah jienebh goh 250 baakoeh. Galka haemiedamme goh ektie teekstem, mohte ij leah sjangerekrievemh. Buerie eksameneryöjredimmie lea åenehks, tjielkes vaestiedimmiem tjaeledh faagen gyhtjelasside jallh dåeriesmoeride.

Ovmessie maahtaldahkeulmieh lea åenehksvaestiedimmie-laavenjassi vâarome. Laavenjassh krööhkestieh vaestiedimmie edtja åenehks årrodh jïh dan gaavhtan tjoehpedisteme. Dah vuesiehtimmieh dan nuelesne ij leah dieves, mohte vuesehtieh magkerh gyhtjelassh maehtieh vedtedh:

- vuesehte muvhtene sjaangere jïh/jallh gjeleldh tsavtshvierhtieh muvhtene teekstine jïh magkerh åtnoeh dej leah
- buerkiestimmien tjielkedidh åenehks aamhteseprövsateekstesne
- joekoen bielieh gïelesne vuesehte akte jallh göökte teekstine
- haemiem jïh/jallh sisvegem viertiestidh göökte åenehks teekstine
- vuesehte mah vierhtieh mij åtna gosse vuesiehtimmien gaavhtan almetjem heevehtslidteraturvie guvviedidh
- jarkoestimmie

Krievemh guhkies teekstide

Learoesoejkesjen lea maahtaldahkeulmieh dovne aamhteseprövsen jïh heevehtstjaelemen bëjre. Åejveieboelhkesne tjaaleldh gaskesadteme galka joekehts teeksth, tjaaleldh-, guvvie- jïh tjoejenasshteekestigujmie barkedh. Galka dellie deahpadidh, vierhtiedidh, hammoehtidh jïh teekstem joekehtidh gosse lea tjaelieminie. Dennie vâaroemisnie laavenjasside haemedeminie.

Mijjeh sïjhtebe diedtedidh ahte learohkh tjuerieh lierehtalledh teekstem struktureredh jïh haemiedidh dan sjangeren mietie maam leah veeljedh. Gosse learohke pc-esne tjaala, aelhkies guhkies tjaala jïh dïhte tjuara skryjjedh guktie laavenjassen mietie tjaeledh. Vihkelåbpoe teekste laavenjassese sïjhtede enn lea vihties gâhkadahke. Dannasinie byöroeh dah learohkh estieh vuartasjeh mejtie leah tjaaleme.

Teeksten gâhkadahke ij leah jïjtjemieresne kriterijume vierhtiedæmman, mohte lea tjatneme disse ahte teekstine lea buerie barkeme jïh ahte sisvege lea aamhtesen bëjre. Sensovre vierhtede teeksten haemie, gïele jïh sisvege.

Faageteekstine learohkh gelkieh vuesiehtidh dah maehtieh faagedaajroem mah leah laavenjassen bëjre. Jis learohke faagedaajroem mah eah leah laavenjassese relevanta åtna, vierhtiedimmiem dæjpa.

Gaaltijh åtnoe

Saemien voestesgïeline, saemiengïele 1 learoesoejkesjisie faagen maadth maahtoeh *maehtedh digitale viehkivierhtieh* tjåådtje ahte vihkeles learohke maahta vierhtiedidh jïh

laejhtedh magkerh gaaltijh utnedh. 10. jaepietsiehkij mænngan learohkh gelkieh teeksth utnedh, mejtie gærjagåeteste, gaskeviermeste jïh medijistie veedtjeme. Dejtie galka vierhtiedidh, laejhtedh jïh vuesiehtidh mij gaaltijidie åtneme:

- *ulmien mietie gærjagåetiem, saemien bihkedsgærjah, saemien medijah jïh digitale bìevnesigaaltijh utnedh (7. jaepietsiehkij mænngan)*
- *teeksth utnedh, mejtie gærjagåeteste, gaskeviermeste jïh medijistie veedtjeme. Dejtie galka vierhtiedidh, laejhtedh jïh vuesiehtidh mij gaaltijidie utnedh (10. jaepietsiehkij mænngan)*

Jå 3 mænngan learohkh gelkieh maehthedh faagen gaaltijh utnedh jïjtje barkosne, jïh dah edtjeh faageteeksth daamhtaj faagetjalemen njoelkedassi mietie tjaeledh. Voernges njoelkedasse faagetjalemen mietie lea eerlege årrodh gosse jeatjah teeksth åtna. Gosse learohkh faageteeksth tjaelieh mah joekehteminie, toelhkeminie, buerkiesteminie jïh teeksth digkedeminie, gelkieh maehthedh vuesiehtidh misse jeatjah leah tjaleme jallh dej mielen mietie dan aamhtesen bijre mejnie barkeminie.

Tjaaleledh eksamenasse learohke maahte ovmesse laavenjassijste veeljedh. Ij naan dejstie krieveh learohke galka vihties gaaltijidie utnedh, jïh learohke maahta vuesiehtidh joekoen hijven ulmiejaksemem ihke ij leah vihties gaaltijidie utnedh. Mohte jienebh gujht maahta relevante årrodh jis vuesehte disse mejtie jeatjah leah tjaleme jïh daam jïjtje teekstese utnedh.

Åejvienjoelkedasse lea learohke galka gaaltijidie vuesiehtiedh gosse bìevnesh rïekte destie maam jeatjah leah tjaleme, jïh gosse aamhtesidie refereredh mej leah ovmesse vuajnoeh. Bìevnesh mej leah sïejhme-laakan demtieh ij daarpesjh vihtestidh.

Gaaltijeåtnoe öörnigisnie orre. Learohke galka maehthedh gaaltijem vuesiehtidh, referansinie teekstesne jallh goh fotnotine. Learohke galka aaj maehthedh lidteratuvrelæstoem darjodh gusnie gaajhkh gaaltijidie mejtie lea teekstesne åtneme. Eksamenasse jåarhkeskuvlesne lea vihkelåbpoe vierhtiedimmien gaavhtan gaaltijeåtnoe öörnigisnie orre, enn dah formellen krieveh. (giehtjh aaj 1. boelhkem)

Gaaltije dennie mieresne lea teekste maam lohkiye maahta gaavnedh. Jis learohke jïjtse notath åtna eksamenvaestiedæmman, ij leah dihte gaaltije. Teeksth mah learohke skuvlesne åådtjeme, vuesiehtimmien gaavhtan veesmedahkem lohkehtæjjan lohkemistie jallh tjaaleggh ovmesse teemide tjatneme, daamhtaj eah leah åålmehteteme teeksth. Mohte dah maehthieh ovmesse gaaltijistie årrodh, jïh destie maahta båtedh bielieh learohki vaestiedassh seamma skuvlesne seammalaakan sjidtieh. Learohkh tjuerieh dam vuapsan årrodh jïh dam gaaltijelæstose tjaelieh. Dah byöroeh ååleggh gaaltijem tjaeledh jis geakasjeh.

Vierhtiedimmie

Lea learohken ellies maahaldahke mij lea vierhtiedimmien v  arome. Learohke galka   adtjodh akte karateerem, aaj dellie goh vaestiedimmien dovne   enehks j  h guhkies teeksth.

Jis sensuvisnie vuesehte ahte bieliem jallh abpe vaestiedimmiem lea kopije maam jeatjah leah tjaeleme, dellie vueliehkommes karateerese vierhtede.

Maahtaldahkeulmieh, ulmiejaksemen damtesvæhtah jïh eksamene

Learohkh maehtieh ulmieh åadtjodh mah leah åejvieboelhkijsste *tjaaleldh gaskesadteme, aerpien maahtoe jïh gïelem utnedh*. Eksamenelaavenjassh unnebh maahtaldahke ulmieh pryövoeh. Konkretijen vaestiedasse maahta læjhkan vuesehte vijries maahtoem faagesne.

Læstoe dan nuelesne vuesehte faagen maahtaldahkeulmieh jïh ulmiejaksemen damtesvæhtah.

<p>Tjaaleldh maahtaldahke:</p> <p>Teekstestruktuvre</p> <p>(åejvieboelhkeste <i>tjaaleldh gaskesadteme</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • gellie gïeeldh vierhtieh utnedh gosse tjaelieminie, dovne heevehts-tjaalaldahkine jïh aamhtese-provsateekstine* (Jå 1) • sjïehteles sjaangerem, vierhtieh jïh gïeleåtnoem veeljedh gosse teekstem tjaeledh (Jå 2) • teeksth öörnedh, gusnie tjïelke ulmie lea jïh aamhtesen mietie diejveldamme (Jå 3) • faageteekesth tjaeledh sjïehme faagetjalemi mietie • kreatijveles teeksth tjaeledh ovmesse sjaangerinie
<p>Tjaleme maahtaldahke:</p> <p>Gïele, formellen maahtoeh</p> <p>(åejvieboelhkeste <i>tjaaleldh gaskesadteme</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • buektiehtidh reaktatjalemenjoelkedassi mietie tjaeledh gosse jïtsh teeksth tjaelieminie (Jå 1) • jïtsh daaroen teeksth saemiengïeese jarkoestidh (Jå 1) • jarkoestidh jïh sjïehtedidh jeatjebi teeksth daaroengïeleste saemien gïeese
<p>Sisvege</p> <p>(åejvieboelhkijsste <i>Tjaaleldh gaskesadteme, aerpien maahtoe jïh gïelem utnedh</i>)</p>	<p>(Gïelemaahtoe)</p> <ul style="list-style-type: none"> • buerkiestidh guktie orre saemien baakoeh jïh tearmh evtiedidh jïh guktie löönemebaakoeh utnedh jïh sjïehtedidh (Jå 1) • orre baakoeh jïh smaaregh mah leah aerpien mietie jïh daaletje barkose viedteldihkie, jïh orre baakoeh vierhtiedidh (Jå 1) • saemien gïelen grammatihkem buerkiestidh jïh jeatjah gïeligujmie viertiestidh jïh buerkiestidh guktie sjædta gosse galka saemiengïeese jarkoestidh * (Jå 1) • gïeli smaareh-tjïertide tjuevtjiedidh * (Jå 1) • soptsestidh gïelehistovrijen bijre (Jå 2) • digkiedidh guktie saemien gïeletsiehkie leah saemiej gïelemaahtojde, guektiengïelevoetem jïh jïjtjetjirkemem dijpe (Jå 2) • vierhtiedidh guktie Saemielaaken gïelenjoelkedassh jïh Saemiedigkien tseegkeme leah gïeletsiehkien jïh guektiengïelevoetem dijpe (Jå 2) • digkiedidh guktie skuvle, sjïebredahke jïh barkoe maehtieh guektiengïelevoetem dâarjoehtidh (Jå 2) • raajesejoekedimmiem jïh baakoetearmh utnedh gosse gïelem buerkiestidh (Jå 2) • saemien gïelehistovrijem viertiestidh noerhtilaanti gïeli histovrijinie (Jå 3) • vierhtiedidh saemien gïeletsiehkien sjïebredahkesne jïh viertiestidh jeatjah aalkoeåålmegi gïeletsiehkijgumie (Jå 3) • buerkiestidh guktie njaalmeldh gïele tjaaleldh gïelen muhteste lea (Jå 3)

	<ul style="list-style-type: none"> • buerkiestidh guktie soptsesh, vaajesh, dĳevsh jĳh nerrehtimmie ātnalgāvva gosse maanah bijjiedidh (Jā 1) • buerkiestidh joekehts heamturh jĳh vuesiehtidh guktie heamturh lātname kultuvri gaskem (Jā 1) • buerkiestidh vuelien daaletji jĳh dovletji vuekiem, aarvoem jĳh tsiehkiem (Jā 2) • saemien laavlome-saalmevuekiem daaroen laavlome-saalmevuekine viertiestidh (Jā 2) • buerkiestidh guktie saemien soptsestimmievuekie lea (Jā 3) • viertiestidh saemien vaajesh aalkoeāālmegi jĳh jeatjah kultuvri vaajesigujmie (Jā 3) • digkiedidh guktie saemien gĳelepolithke jĳh kultuvre-evtiedimmie (Jā 3) • lohkedh jĳh joekehtidh veeljeme teeksth, heevehts-lidteraturh jĳh aamhteseprvsah mah leah 1995 mænngan tjaalasovveme * (Jā 1) • lohkedh jĳh joekehtidh teeksth, heevehts-lidteraturh jĳh aamhteseprvsah mah leah 1965 āvteli tjaalasovveme (Jā 2) • lohkedh jĳh joekehtedh naan lidteraturh jĳh teeksth, heevehts-lidteraturh jĳh aamhteseprvsa mah leah 1965 – 1995 gaskem tjaalasovveme jĳh dĳejveldidh guktie dan tĳjjen sĳebredahke jĳh kultuvre maahta teekstine vāājnedh (Jā 3)
--	--

Ulmiejaksemen damtesvæhtah tjaaleldh eksamenasse Saemien voestesgieline, saemiengiele 1

	Karakteere 6 – 5 Vaestiedasse vuesehte learohke maahta	Karakteere 4 -3 Vaestiedasse vuesehte learohke maahta	Karakteere 2 Vaestiedasse vuesehte learohke maahta
Elliesvoete	laavenjassem/laavenjasside joekoen relevante jïh dïeves vaestiedidh joekoen buerie teekstem tjaeledh	laavenjassem/laavenjasside relevante jïh dieves vaestiedidh buerie teekstem tjaeledh	laavenjassem/laavenjassi de vaestiedidh teekstem tjaeledh
Tjaleleme maahaldahke: Teekste- struktuvre (åejvieboelhkeste <i>tjaaleldh</i> <i>gaskesadteme</i>)	teeksth öörnedh, gusnie tjïelke ulmie lea jïh aamhtesen mietie joekoen buerie diejveldamme sjiehteles sjaangerem, vierhtieh jïh gïeleåtnoem veeljedh gosse tjaelieminie joekoen buerie tjaeledh joekoen tjïelke disponereme tjïelkestimmieh, artihkelh jïh digkiedimmie teeksth mej leah tjïelke fokuse jïh aamhtesen bïjre	teeksth öörnedh, gusnie tjïelke ulmie lea jïh aamhtesen mietie buerie diejveldamme sjiehteles sjaangerem, vierhtieh jïh gïeleåtnoem veeljedh gosse tjaelieminie tjaeledh tjïelke disponereme tjïelkestimmieh, artihkelh jïh digkiedimmie teeksth mej leah fokuse jïh aamhtesen bïjre	teeksth öörnedh, gusnie ulmie lea jïh aamhtesen mietie diejveldamme sjaangerem vierhtieh jïh gïeleåtnoem veeljedh gosse tjaelieminie tjaeledh disponereme tjïelkestimmieh, artihkelh jïh digkiedimmie teeksth
Tjaleleme maahaldahke: Gïele, formellen maahtoe (åejvieboelhkeste <i>tjaaleldh</i> <i>gaskesadteme</i>) :	reaktoetjaleemenjoelkedassh, haemielearoem, vuekieh daaroengïeleste saemiengïelese jarkoestidh, teekstejuekemevuekide jïh joekehts raajesebægkoeh joekoen buerie utnedh, sitatidie joekoen eensilaakan mearhkodh jïh gaaltjidie vuesiehtidh	reaktoetjaleemenjoelkedassh, haemielearoem, vuekieh daaroengïeleste saemiengïelese jarkoestidh, teekstejuekemevuekide jïh joekehts raajesebægkoeh buerie utnedh, sitatidie ensilaakan mearhkodh jïh gaaltjidie vuesiehtidh	bielieh reaktoetjaleemenjoelkedas sijste, haemielearoste, vuekijste daaroengïeleste saemiengïelese jarkoestidh, teekstejuekemevuekide jïh joekehts raajesebægkoeh utnedh, sitatidie mearhkodh jïh gaaltjidie vuesiehtidh
Teeksteguarkeme jïh analyse (åejvieboelhkeste <i>tjaaleldh</i> <i>gaskesadteme</i>)	Gïeleldh vierhtieh buerkiestidh tjïelkes jïh eensilaakan vuekesne jïh vuesiehtidh guktie dah teekstesne dijpïeh teeksth toelhkedh, vierhtiedidh jallh mohtedidh eensilaakan vuekesne	gïeleldh vierhtieh buerkiestidh jïh vuesiehtidh guktie dah teekstesne dijpïeh teeksth toelhkedh, viehtiedidh jallh mohtedidh faagegïelem viehkine utnedh bielieh faagegïelijste utnedh	åejvieuajnoem refereredh jïh teekstesne dïejveldimmieh gaavnedh naan gïeleldh vierhtieh teekstesne vuesiehtidh naan sisvegen jïh haemien bielieh vuesiehtidh

	<p>faagegïelem viehkine utnedh gosse teekstide analysedh</p> <p>vuartasjidh magkerh gyhtjelassh jïh aarvoeh teekstine leah analysen våaromisnie, jïjtje vuajnoem tjïelkedidh</p>	<p>gosse teekstide analysedh</p> <p>vuartasjidh magkerh gyhtjelassh jïh aarvoeh teekstine leah, jïh bielieh jïjtje vuajnoste tjïelkedidh</p>	<p>naan bielieh jïjtje vuajnoste tjïelkedidh</p>
<p>Sisvege (åejvieboelhkijsste <i>aerpien maahtoeh</i> <i>jïh gïelem</i> <i>utnedh</i>)</p>	<p>reflekteredh gosse tjïelkesidh, digkiedidh jallh joekehtidh gïeli- jallh kultuvren våaroemisnie muvhtine teekstine</p> <p>eensilaakan digkiedidh histovrijen åvtanimmiem jïh jeatjah faagen aamhtesh tjïelkes jïh relevante vukesne</p> <p>relevanta jïh kritijhkeles vuekine gaaltijh utnedh</p>	<p>tjïelkesidh, digkiedidh jallh joekehtidh gïele- jallh kultuvren våaroemisnie teeksth mah leah lissine</p> <p>digkiedidh histovrijen åvtanimmiem jih jeatjah faagen aamhtesh</p> <p>kritijhkeles vuekine gaaltijh utnedh</p>	<p>tjïelkesidh, digkiedidh jallh joekehtidh bielieh gïele- jallh kultuvren våaromisnie teeksth mah leah lissine</p> <p>digkiedidh bielieh histovrijen åvtanimmiem jïh jeatjah faagen aamhtesh</p> <p>vuesiehtidh dah gaaltijh mejtie utnedh</p>

Karateere 1: karaktere 1 jeakta ahte learohken lea dan mådtan-laakan maahtoeh faagesne.

Sensovrebuerkiestimmie eksamenebiejjien åålmehtahta.

Vierhtiedimmiegoere saemiengiele voestesgieline Já 3 (ånehks- jñh guhkiesvaestiedimmie)

Skuvle	Tjierte				Eksaminandenr.	Faagekode	1. giele	Laavenjas sen nr.
	6-5	4-3	2	1				
ELLIESVOETE	6-5	4-3	2	1	Lahtestimmieh			
Learohken vaestiedasse elliesvoetine Vaestiedasse laavenjassese								
Giele, formellen maahtoe								
ÅNEHKS TEEKSTE	6-5	4-3	2	1	Lahtestimmieh			
Teekstestruktuvre								
Faagen sisvege								
GUHKIES TEEKSTE	6-5	4-3	2	1	Lahtestimmieh			
Teekstestruktuvre								
Teeksteguarkeme jñh åtnoe teekstijste dan lissine								

Vierhtiedimmiegoere saemiengiele voestesgieline Jå 3 (ånehks- jñh guhkiesvaestiedimmie)

Aerpien maahtoe / Giëlem utnedh					
---------------------------------	--	--	--	--	--

Karakteere-uvtelasse:

Vierhtiedimmiegoere saemien voestesgieline Jå 3
(guhkiesvaestiedimie)

Skuvle	Tjierte		Eksaminandenr.		Faagekode	1. giële	Laavenjas sen nr.
	6-5	4-3	2	1			
GUHKIES TJAELEME					Lahestimmieh		
Elliesvoete Vaestiedasse jaavenjassese							
Teekstestruktuvre							
Giële, formellen maahtaldahke							
Teeksteguarkeme jih åtnoe teekstijste dan lissine							
Giële utnedh / Aerpien maahtoe							

Karakteereuvtelasse:

Schweigaards gate 15
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO
Telefon 23 30 12 00
www.utdanningsdirektoratet.no